

Hrepeneč po ljubezni ali novo ljubezensko srce

Špela Standeker

Ljubljana – Špela Čadež se je, kot pravi sama, z animiranim filmom začela ukvarjati po naključju, ki ga je spodbudil obisk festivala animiranega filma v Anncyju, kjer se je zaljubila v to umetniško zvrst. Tako je po diplomski ljubljanske akademije za likovno umetnost nadaljevala s študijem na akademiji medijskih umetnosti v Kölnu, kjer se je usmerila k animiranemu filmu. Že med študijem je končala prvenec, kratki lutkovni animirani film *Zasukanec* (2004), za katerega je na festivalih po vsem svetu prejela več kot trinajst nagrad. Poleg tega je žirija mednarodnega festivala animiranega filma ANIME v Bruslju, kjer je film prejel nagrado za najboljši študentski film, *Zasukanca* nominirala za nagrado Cartoon d'or, ki jo podeljuje Evropska zveza animiranega filma skupaj z Evropsko unijo. Letos je Čadeževa končala študij na kölnski akademiji z diplomskim filmom *Liebeskrank* oziroma *Hrepeneč po ljubezni* (2007), ki je do zdaj prejel že tri na-

grade, med drugimi tudi nagrado za najboljši študentski film na letošnjem festivalu Animadrid. Slovensko občinstvo si bo lahko poetičen film o ljubezni ogledalo na Liffu in decembra na mednarodnem festivalu animiranega filma Animateka.

Kaj je tisto, kar vam je najbolj všeč pri animaciji?

Predvsem občutek, da lahko oživiš tako rekoč mrtve stvari, ko lutke posebiš, jim vdihneš zgodbo in s tem tudi življenje. Prav tako mi je všeč komunikacija z občinstvom, kadar vidim, da je tisto, kar sem želela povedati, sprejeto pozitivno. Po drugi strani obstajajo seveda tudi bolj negativne plati ustvarjanja animiranih filmov, kot na primer dejstvo, da za osemminutno animacijo potrebuješ dve leti trdega dela, saj lahko na dober dan posnameš le okoli osem sekund filma. Vendar pa sem očitno dovolj trmasta, da projekte končam in grem do konca.

Tako *Zasukanec* kot *Hrepeneč po ljubezni* ste posneli v tehniki stop

fotografija Jaka Adamič

Špela Čadež: Tisto, kar na koncu filma znova bije v prsih glavnega junaka, ni medicinski, ampak ljubezenski čudež, saj junaku zaradi ljubezni zraste novo srce.

motion. Ste imeli za to morda kakšen poseben razlog?

Razlog, da sem *Zasukanca* posnela v tehniki stop motion, je bil ta, da sem hotela delati z lutkami. Izkušnja je bila sicer dobra, vendar sem vseeno želela naslednji projekt narediti v drugi tehniki. Ko pa sem začela razmišljati o filmu *Hrepeneč po ljubezni*, sem ugotovila, da so mi lutke najbolj pri srcu, kar me je pripeljalo nazaj k tehniki stop motion. Ta animacija mi leži in mislim, da se bom še vračala k njej, kljub temu pa si želim v prihodnosti ustvarjati tudi v kakšni drugi tehniki.

Dandanes veliko ustvarjalcev prehaja od tehnike stop motion k računalniški animaciji. Kakšno je vaše mnenje o računalniški animaciji?

Meni se zdi, da mora računalniška animacija najti novo pot, novo vizualnost, ki ne bo podobna lutkam ali risanemu filmu, saj tega ne more preseči. Materialnost sama po sebi je po mojem mnenju vedno najlepša in najbolj prepričljiva, zato je računalniška animacija, ki na neki način le oponaša animacijo stop motion ali klasično dvodimenzionalno animacijo, popol-

noma zgrešena. Vseeno računalniške animacije ne zavračam, zdi se mi le, da je treba najti pravo povezavo med njo in tradicionalnimi tehnikami animacije ter na tak način iskati nove možnosti izražanja. Pomembno je le to, kaj ima avtor povedati, pri čemer tehnološka novost ne igra velike vloge.

Kako se je razvila ideja za film *Hrepeneč po ljubezni*?

Pravzaprav sta me navdihnili dve stvari: moje sanje in besedne metafore, ki jih uporabljamo, kadar govorimo o ljubezni. Zgodbo sem tako najprej zelo živo sanjala, pozneje pa sem jo povezala z metaforama kot sta »ljubezen mu je zlomila srce« in »ljubezen ji je zmešala ali obrnila glavo«. Glede na to, da sem se ljubezenske tematike lotila že v filmu *Zasukanec*, sem se ji hotela v tem filmu izogniti, vendar sem ugotovila, da je ta tema prava. Vedno so mi bile všeč osebne zgodbe, zgodbe malih ljudi, ki pripovedujejo o stvareh, ki so lahko v širši perspektivi nepomembne, za določenega človeka pa neprecenljive.